

GÖRÜNEN KÖY..

İlaç fiyatlarını konu alan bir araştırmayı ve ayrı konunun tartışıldığı bir Açık Oturumu geride bırakmış bulunuyoruz.

Açık Oturumun düzenlendiği 14 Mayıs 1988 tarihinden bu yana geçen süre içinde Yönetim Kurulu olarak son derece takdirdikâr sözler işittiğimiz gibi, bir takım tenkitleri içeren yazılar da aldık. Bu tenkitleri asla haketmediğimize inanmakla birlikte, karşıt görüşlülerin cevap hakkına mani olmamak için bunları da yayınlamakta yarar görüyoruz.

Konuya bu açıdan bakan Yönetim Kurulumuz, görüşlerini;

- 1 — Yapılan tenkitlerin cevaplandırılması,
- 2 — Açık Oturumun ardında bıraktığı gerçekler,

olarak iki ayrı bölümde toplamıştır.

- 1 — Yapılan tenkitlerin cevaplandırılması

a) Sandoz İlaç Sanayii Limited Şirketi'nden aldığımız mektup

SANDOZ

ÖZDEMİR LTD. ŞTİ.
İlaç, Gıda, Kimya ve Tıbbi Sanayi

İLAÇ BÖLÜMÜ

TÜRK ECZACILAR BİRLİĞİ
6. Bölge SAMSUN ECZACI ODASI
Kale Mahallesi Afifpa Sok. No.14/5
SAMSUN

İhtar No: 27/ET-aa/58

İhtar No:

Tarih: 13 Haziran 1988

Odanızın yayınladığı Mayıs 1988 tarihli bülteninizin 54. sayfadaki b) maddesinde firmamız ürünü olan Calcium-C Eff. Tablet'in son 3 yılda en büyük zammı aldığını ve % 609 arttığını belirtmiş, ayrıca İlaç Fiyatlarının Mukayeseli Analiz Tablosu'nun 62. sırasında Calcium Eff. Tablet'in 31.12.1987 fiyatının 275.- TL., Methergin Draje'nin ise 270.-TL. olduğu yazılmıştır. Halbuki 31.12.1987 tarihi itibarıyla Calcium.Eff. Tablet'in fiyatı 347.-TL, Methergin Draje'nin fiyatı ise 324.- TL.dir. Dolayısıyla Methergin Draje'nin 3 yıllık artış % 177., Calcium Eff. Tablet'in ise % 462 olmuştur ve sizin belirttiğiniz gibi en yüksek zammı bu ürünün almış olduğu da kesindir.

Tine aynı sayfadaki c) maddesinde en büyük zammı % 317 ile Sandoz firmasının aldığını belirtmişsiniz. Yukarıdaki yanlış bilgiler ışığında belirlenmiş bu yüzdenin de doğruluğu şüphelidir. Doğru bilgilerle yapılacak olan hesaplamada bu oranın düşeceği de kesindir.

Tine bülteninizin 68. sayfası D) maddesinin 3. fıkrasında 1984 fiyat kararnamesinin 1. ve 2. maddesine göre ilaç imalatçılarının fiyatlarını 10 işgünü içinde reddetmediği takdirde, yürürlüğe gireceğini belirtmişsiniz. Bu da eksik bir ifadedir. İlacın piyasaya verilebilmesi için Satış Müşanesi almak zorunluluğu vardır.

Şifre : Yeni telefon numaramız / 459 72 00 (20 hat)

Büro : Barbaros Bulvarı No:83-8080 Beşiktaş-İSTANBUL, Tel:161 03 05 Telex:26 366 sdi; İ. Tel/Fax:190 17 06

Fabrika: Büyükdere Cad.No:219-8080 4. Levent İSTANBUL, Tel: 164 03 90

Belge No. 1/a

10. maddesinin geçse dahi Bakanlık uygun görmediği bir ilaca satış müsaadesi vermeyeceğine göre mutlak sürede Bakanlığın onayını beklemek gerekmektedir.

Ayrıca bakanlığa reddedilen ilaç sayısına da bir açıklık getirmek gerekirse, 1987 yılında firmamızın bakanlığa 170 adet fiyat başvurusu olmuş, 109 adedi kabul edilmiş ve 61 adedi reddedilmiştir. 1988 senesinde de durum şöyledir. Başvuru sayısı 200 adettir. Bunlardan 87 adedi kabul 113 adedi de reddedilmiştir.

Bu da göstermektedir ki, bakanlık başvuru her yeni fiyatı kabul etmemektedir.

Bültenimizin 74. sayfasında firmamız ilaçlarından 4 adedinin İtalya ve Fransa'daki fiyatlarıyla mukayesesinde onlardan yüksek olduğunu belirtmişsiniz. Türkiye'de şu anda satışını yaptığımız 70'e yakın ilaç içinde 4 adedinin pahalı olması hepsinin pahalı olduğunu göstermez. Bültendeki ifadeniz 4 ilacı örnek göstererek tüm ilaçların fiyatlarının Avrupa fiyatlarının üstünde göstermek amacıyla gerçek bilgiler saptırılmaktadır.

Böyle bir bülten çıkarmanın ne kadar zor olduğunu ve uzun araştırma gerektiğini bilmekteyiz. Bu konuda doğru bilgilerin kaynaklarından alınacağı da mahakkaktır. Bu nedenle firmalarımızı ilgilendiren konularda yanlışlara yer vermeme amacıyla, isteyebileceğiniz her tür bilgiyi doğrudan firmalarımızdan, ilaç işverenleri Sendikası aracılığıyla alabileceğinizden emin olabilirsiniz.

Gerekli düzeltmeleri yapacağınız inancıyla çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Saygılarımızla,

SANDOZ DEĞİŞİMLERİ, İLAÇ GIDA
KİMYA VE TIBBI SANAYİ LTD. STİ.
Sarıyeri, İstanbul - 80000 - TÜRKİYE

Belge No. 1/b

Şunu açıkça ifade etmek isteriz ki, Samsun Eczacı Odası olarak (yerli veya yabancı) hiçbir ilaç firmasını kendimize hedef olarak seçmemişizdir. Bültenimizin 54. sayfasını (b) bendinde «Son 3 yılda en büyük zammı % 609 ile Calcium-C Eff. Tablet görmüştür» (d) bendinde ise «En büyük zammı, en çok divers kaleme sahip olan firma almıştır. % 317» derken de firmaya karşı hiçbir kasıt güdülmemiştir. Gayemiz, son 3 yılda ilaç fiyatlarının nerelere ulaştığını ve fiyat artışlarında divers kalem stratejisini okuyuculara aktarabilmek için-

dir. Oysa firma yetkilileri bundan son derece rahatsız olmuşlar ve bu rahatsızlığın vermiş olduğu panikten olacak 1. paragrafın iki ayrı yerinde 31.12.1984 olması gereken tarihleri ısrarla 31.12.1987 olarak zikretmişlerdir.

Yine aynı paragrafta Calcium-C Eff. Tablet'in 275.— TL. değil 347.— TL. olduğu, Methergin Drajenin ise 270.— TL. değil 324.— TL. olduğu belirtilmiştir. Doğru da olabilir. Ancak, Bültenimizde zikredilen rakamlar, son derece muntazam bir şekilde dosyalanan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı İlaç Fiyat Listelerinden alınmıştır. Bu arada fiyatlarda bir değişkenlik olmuş da fiyat listelerinde yayınlanabilme fırsatı doğmamışsa (ki bu gibi durumlara da zaman zaman rastlanmıştır) ona söylenecek bir sözümüz yoktur. Kaldiki Calcium-C Eff. Tablet'in % 609 yerine % 462 zam görmesi durumun vahametini hafifletebileceğini de pek sanmıyoruz.

Mektubun 3. cü paragrafında ise, 10 iş günü içerisinde reddedilmeyen fiyatların yürürlüğe gireceği şeklindeki ifademize itiraz edilmiş, daha sonra ise Bakanlığın satış müşadesinin şart olduğu belirtilmiştir. Oysa Resmi Gazetenin 28.12.1988 tarih ve 18619 sayılı nüshasında yayınlanan 84/8845 sayılı ilaç fiyat kararnamesinin ilk iki maddesi aynen şöyledir :

1 — İlaç imalâtçıları tespit ettikleri satış fiyatlarını, ilacı piyasaya arz etmeden 10 iş günü önce, İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğüne yazılı olarak bildirirler.

2 — Bakanlık, imalâtçı tarafından beyan edilen fiyatı yukarıda belirtilen süre içinde reddetmediği takdirde yeni fiyat yürürlüğe girer, demektedir.

Bu durumda satış müşadesi konusu nereden çıkmıştır? Hangi Resmi Gazetede yayınlanmıştır? Eğer böyle bir konu var da, resmi bir belgeye dayandırılmıyor, şifai de kalıyorsa, bu resmi otorite için en azından büyük bir ciddiyetsizlik örneğidir.

Mektubun 6. cü paragrafında ise Türkiye'de 70'e yakın ilaç satışının yapıldığı, mukayese için bunlardan sadece 4 tanesinin İtalya ve Fransa'daki fiyatlarının örnek olarak alınmasının gerçek bilgileri saptırmak amacıyla yönelik bir girişim olarak vasıflandırılmıştır.

Bu iddiaları da kabullenmek mümkün değildir. Zira, asıl bu ifadenin altında firmanın gerçekleri saptırma gibi bir düşüncesi yatmıyorsa, büyük bir dikkatsizliği bulunmaktadır. 75. ci sayfanın hemen

başında «Yukarıdaki örneklerden de anlaşılacağı üzere, ilaç fiyatlarımız, söylenildiği gibi dış ülkelere kıyasla pek de ucuz değildir» denmiş ve böylece bu iddianın tartışılabilirliği ortaya konmuştur. Yoksa, kesinlikle bizdeki fiyatlar Avrupa'dan daha pahalıdır da denmemiştir.

Daha önce de söylediğimiz gibi bu misallerin istendigi gibi yorumlanması, Türkiye'deki GSMH'nin diğer ülkelere nazaran ne kadar düşük olduğunun görmemezlikten gelinmesi, hele hele araştırma yazımızda «Bu fiyat mukayeselerinin, ilaç fiyatlarının denetim altında tutulduğu devirlere ait olmasının da ayrıca hesabın yapılması gerekir» cümlesinin hiç yok olarak kabul edilmesi düşüncelerimizin bu yönde gelişmesine neden olmuştur.

Anlaşılamayan bir nokta daha vardır. «1988/89 İlaç Rehberi»ne göre Sandoz'un ülkemizde ürettiği ilaç adedi mektupta belirtildiği gibi 70 değil 49 olarak görülmüştür. Kaldı ki pazarda fiili satış yapılan ilaç adedinin de yaklaşık 35 civarında olduğu tarafımızdan tespit edilmiştir.

Oturduk ve yeni baştan inceledik. Sandoz'un Türkiye'de ürettiği veya ithal ettiği 9 müstahzarın benzerlerinin İtalya, Fransa'ya göre yaklaşık % 26 oranında (9/35) daha pahalı olduğunu Almanya'ya nazaran ise daha ucuz olduğunu gördük.

Şimdi bunları yayınlıyoruz.

1988 YILI ŞUBAT SONU İTİBARIYLA SANDOZ'UN TÜRKİYE'DE ÜRETTİĞİ 9 ADET (ÜRETİMİNİN % 26'si)'NİN İTALYA, ALMANYA VE FRANSA'DAKİ BENZERLERİNE GÖRE FİYAT MUKAYESESİ

TÜRKİYE'DEKİ Müstahzar İsmi ve Amb. Şekli	TÜRKİYE'DEKİ		İTALYADA		ALMANYADA		FRANSADA	
	1988 Ocak/Şubat Per. Sat. Fiy. TL.	Per. Sat. Fiy. TL.	29.2.1988 Per. Sat. Fiy. (100 İt. Lt. 92,78 TL)	Per. Sat. Fiy. (1 DM 697,35 TL)	29.2.1988 Per. Sat. Fiy. (100 İt. Lt. 92,78 TL)	Per. Sat. Fiy. (1 DM 697,35 TL)	29.2.1988 Per. Sat. Fiy. (100 İt. Lt. 92,78 TL)	Per. Sat. Fiy. (1 FF 206,18 TL)
1— SANDOMİGRAN 0,5 mgx30 drj	5.515.—	2.644.— (2. 935 Lt)	(2.850 Lt. 0,5 mgx20 drj.)	—	—	—	—	
2— TAVEGYL 1 mgx20 tb.	3.200.—	2.723.— (11.595 Lt)	—	(13.20 DM)	9.205.—	2.515.—	(12.20 FF)	
3— PARLODEL 2,5 mgx30 tb.	25.000.—	10.757.—	—	(39.40 DM)	27.475.—	14.680.—	(71.20 FF)	
4— MELLERİL 100 mgx25 drj.	8.300.—	—	—	(21.79 DM. 20 drj.)	15.195.—	8.391.—	(40.70 FF)	
5— VİSKEN 5 mgx30 tb.	5.600.—	(4.305 Lt)	—	—	—	(37.70 FF)	7.772.—	
6— ZADİTEN 1 mgx30 tb.	9.046.—	3.994.—	(7.595 Lt 1 mgx30 kps.)	—	—	(72.30 FF)	14.906.—	
7— ZADİTEN Şurup 100 ml. (5 ml = 1 mg)	8.900.—	7.046.— (9.770 Lt. 200 ml.)	—	—	—	(37 FF 150 ml.)	7.628.—	
8— CALCİTONİN-S 100 İU/ml 5 amp.	46.690.—	9.064.— (52.310 Lt)	—	(102.85 DM)	71.722.—	—	—	
9— DİHYDERGOT 2,5 mgx30 tb.	11.500.—	48.533.—	(5.015 Lt. 3 mgx20 tb.)	(40.20 DM 2,5 mgx50tb.)	28.033.—	(67.10 FF 3 mgx30 tb.)	13.834.—	
		4.652.—	(3.325 Lt. 1 mgx20 tb.)	—	—	—	—	
		3.084.—	—	—	—	—	—	

1 — Kaynaklar :

- ROTE LİSTE 1988 (Almanya)
- DICTIONNAIRE VIDAL 1988 (Fransa)
- L'INFORMATORE FARMACEUTICO 1988 (İtalya)
- 2 — DM, FF, İt. Lt.'nin Türk Lirası karşılığı, 29/2/1988 günü pariyetesine göre hesap edilmiştir.

b) Sayın Nejat Eczacıbaşı'nın 22.6.1988 tarihli Hürriyet Gazetesinde çıkan beyanatları

22.6.1988 Hürriyet

EKONOMİ

Nejat Eczacıbaşı, sert konuştu

“Sağlık bakanları, halka şirin görünmek için, ilaç zammını erteliyor”

Nejat Eczacıbaşı
(Artık susmayacağız)

İLAC Endüstriyel İşverenleri Sendikası Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Nejat Eczacıbaşı, Türkiye'de en az zammı, ökmek ve ilacın görüldüğünü söyleyerek, "Sağlık Bakanları halka şirin görünmek amacıyla, ilaca hakkı olan zammı ertelendiği zaman vermemektedir" dedi.

Dr. Nejat Eczacıbaşı, An-

● "Bugüne kadar, faahs fiyat ve kalitesiz ilaç suçlamaları karşısında, hep sustuk" diyen, İlaç Endüstriyel İşverenleri Sendikası Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Nejat Eczacıbaşı, "Biz, politikacıların gerçekleri değil, popülizm olmasın gerektiğini düşünmüştük. Hatanızı anladık, artık susmaya cağız" dedi.

sonra cevap veriyor. Kimi zaman, bağurumuzu kabul etmiyor. Türkiye'de bir ilacın zam görmesi, yılda en çok iki kez gerçekleşiyor. Dört bin ilaca sıra ancak geldiğinden, her ay zam açıklanıyor. Ama, açıklanan fiyatlar, ayrı ayrı ilacılara ait. Türkiye'de ilaç fiyatları serbest değil ve serbest olmasını da istemiyoruz."

Yukarıdaki gazete kopyuründen de görüleceği üzere Sayın Eczacıbaşı, Türkiye'de bir ilacın zam görmesi yılda en çok iki kez gerçekleşiyor, demektedir. Bu beyanın da gerçekleri yansıtmadığını bizat Sayın Eczacıbaşı'nın firmasına ait örneklerle belirtmek istiyoruz :

FİYATI VE ONAYLANDIĞI TARİH

İlacın Adı	1986 Yılı				
	1985 Yılı	1986 Yılı			
Lincocin Ampul	6.9.1985/475,— TL.	13.1.1986/520,— TL.	4.6.1986/590,— TL.	1.8.1986/673,— TL.	12.11.1986/775,— TL.
Bemiks 25 Draje	3.6.1985/185,— TL.	13.1.1986/198,— TL.	18.4.1986/220,— TL.	31.7.1986/260,— TL.	12.11.1986/272,— TL.
Artril 200 mgx 100 drj.	19.3.1985/1938,— TL.	18.4.1986/2550,— TL.	30.7.1986/2921,— TL.	12.11.1986/3212,— TL.	
Garamycin 80 mg Amp.	1.7.1985/300,— TL.	26.6.1986/400,— TL.	1.8.1986/458,— TL.	12.11.1986/506,— TL.	
Celeston Chron. Amp.	3.6.1985/680,— TL.	13.1.1986/750,— TL.	19.6.1986/900,— TL.	25.7.1986/1031,— TL.	12.11.1986/1136,— TL.
Vicks Vaporub Pom 38 gr	3.6.1985/290,— TL.	13.1.1986/330,— TL.	18.4.1986/395,— TL.	1.8.1986/453,— TL.	12.11.1986/501,— TL.

Kaynak : T.E.B. Bilgisayar kütükleri

c) İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenleri Sendikası'nın «Kamu ve Özel Sektörde Üretilen İlaçların Fiyat Farklılıkları» konusunda yapmış olduğumuz araştırma sonuçlarına itirazları

İLÂÇ VE KİMYA ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI

Büyükdere Caddesi
No: 132 Kat: 7
80280 Zincirlikuyu / İstanbul
Tel: 174 34 88
175 04 45
175 04 49
Fax: 174 34 89
Telex: 30820 İsis Tr.

İstanbul, 21 Haziran 1988
Sayı: 88/177

6. Bölge Eczacı Odası
Başkanlığı'na
Kafile Mah. Arifitap Sokak, 14/5
SAMSUN

14. Mayıs Eczacılık Bayramı nedeniyle hazırlanıp, kamuoyunun bilgisine sunulan "Kamu ve Özel Sektörde Üretilen İlaçların Fiyat Farklılıkları" konulu çalışma ile göndermek lütfunda bulunduğunuz video bantlardaki konuşmaların incelenmesinden,

SSK'nın ürettiği ilaçların özel sektörün ürettiği ilaçlardan çok daha ucuz mal olduğu örneklerle anlatılmakta ve ayrıca konuşmacı arkadaşınızca da, başlı başına uzun bir çalışma eseri olduğu da vurgulanmaktadır.

Tarafınızdan örnek olarak alınan SSK fiyatları ise maalesef geçmiş yıllara ait fiyatlardır (SSK ilaç fiyatlarının Samsun SSK hastahanesinden alındığı telefon görüşmesinde tarafınızdan teyid edilmişti).

Aynı ilaçlar örnek alınarak SSK ilaçlarının SSVB'dan alınan bugünkü geçerli fiyatları üzerinden yaptığımız çalışmalardan çıkan sonuçlara göre;

Novalgın tablet fiyatının SSK'da özel sektöre göre % 1,44,
Dorsilon tablet fiyatının SSK'da özel sektöre göre % 48,9
Bactrim tablet fiyatının SSK'da özel sektöre göre % 54,9 oranında ucuz olduğu,
Parol tabletin özel sektörde SSK'ya nazaran % 26,5,
Alfasilin kapsülün (250 mg) özel sektörde SSK'ya nazaran % 18,
Alfasilin kapsülün (500 mg) özel sektörde SSK'ya nazaran % 15,9 oranında ucuz olduğu tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Örnek olarak alınan bu ilaçların, içinde SSK'da üretilen ve diğer üçünde de özel sektörde üretilen ilaçların daha ucuz olduğu görülmektedir.

Hatalı bir yayını önlemek amacıyla durum bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,

Dr. Sabehattin ALPAN
Genel Sekreter

SA/FG/nc

Adı Soyadı	G. Bölge Samsun Eczacı Odası
İmza	346
Tarih	28.6.1988
Çevre	Dosya No. Gözetim Formu

Belge No : 3

Bilindiği üzere S.S.K. İlaç Fabrikası, memleketimizde ilaç üreten kamu sektörlerinden sadece bir tanesidir. Sür'at yönünden dö-küman eldesinde en büyük rahatlık S.S.K. olduğu için mukayesede bu kurumun ilaçları tercih edilmiştir. S.S.K. ilaçlarının son fiyatları ısrarla bizzat S.S.K. İlaç Fabrikasından öğrenilmek istenmiş ise de, ilk

telefonumuza çıkan şahıs fabrikada bu konuda konuşabileceğimiz hiç bir kimsenin bulunmadığını söylemiş, resmen yazılan bir yazıya da cevap verilmemiş, daha sonraki telefonla müracaatlarımız da cevapsız bırakılmıştır.

Yaptığımız mukayeselere esas olan dökümanlar, Samsun S.S.K. Hastanesine en son fatura edilen ilaçlara aittir. Stoklu çalışan ve stoklu çalışmak zorunda da bulunan yerlerde her zaman için eski fiyatlı ilaçlara rastlamak mümkündür. Bununla birlikte ilaç sarfiyatının korkunç boyutlarda bulunduğu bir kurumda da alınan bir ilacın uzun süre beklemede kalması da oldukça şüphelidir. Konu bir defa da Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına götürülmüş ve S.S.K. ilaçlarının son fiyatları sorulmuştur. Bu yazımız Bakanlıkça henüz cevaplandırılmadığından, mes'elelerin daima gerçeklerini ortaya çıkarmak için çaba gösteren Yönetim Kurulumuz, konunun geniş kritiğini daha sonraya bırakmış ve şimdilik İlaç ve Kimya Endüstrisi Sendikasının göndermiş olduğu uyarı yazısını basmakla yetinmiştir.

2 — Açık Oturumun ardında bıraktığı gerçekler

Artık bugün için ilaç fiyatlarındaki korkunç tırmanış, hiç kimsenin gözdardı edemeyeceği bir boyuta ulaşmıştır. İlaç sanayicisi dahi kendine göre bazı haklı nedenler göstermeye çalışsa da, fiyatların yüksekliği hususunda herhangi bir itirazda bulunmamaktadır.

Né var ki 1984 İlaç Fiyat Kararnamesiyle kabullenilmiş bulunan maliyet unsurları bizlere göre ilaç fiyatlarında suni artışlara neden olacak şekilde normal ölçülerin çok dışına taşırılmış, sanayiciye göre ise ekonominin bir gereği olarak kabullenilmiştir.

Hiç şüphesiz ki bu maliyet unsurlarının başında yaklaşık % 14 ile finansman masrafları gelmektedir. Hangi düşünceyle kabullenilmiştir bilinmez, bu aralanan kapıdan pek çok sanayici faydalanma yoluna gitmiş ve nasıl olsa maliyete yükleniyor düşüncesiyle, (gayet tabii olarak) kendi öz sermayesine dokunmaktansa yüksek faizle kredi alma yolunu tercih etmiştir. (Her akıllı işletmecinin de yapacağı gibi.)

Maliyet unsurlarından bir başkası ise, reklâm ve tanıtma masraflarıdır. Normal tanıtımın dışına çıkılarak, piyasaya çikalı yıllarca olmuş olan ilaçların dahi büyük meblâğlar ödenerek reklâmı yapılmış ve bu masraflar da halkın sırtına yüklenmiştir.

İstanbul'da yapılan bir Açık Oturumda Sayın Kaya Turgut, maliyet unsurları içerisinde reklâm ve tanıtmanın bulunduğunu, ancak

buradaki reklâmın çok büyük boyutlara ulaşmadığını söylemiş, keza Samsun'daki Açık Oturumda da Sayın Nurettin Turan, reklâmdan hiçbir zaman doktorlara bir bilgisayar, eczanelere ise bir yazar kasa verildiğinin anlaşılmasını gerekir demiştir. Oysa, tamamen aksine olarak ilaç satışını teşvik amacıyla bu kıymetlere yakın hediyeler dağıtıldığına dair elimizde müspet belgeler bulunmaktadır.

Vatandaş, reçetesinin % 10'unu dahi ödemekte güçlük çekerken, gereğinde parmağındaki alyansını rehin bırakma, gereğinde ise taksitle ilaç alma teklifinde bulunurken, bu sistemin hakkaniyet ölçüleriyle bağdaştığını söylemek, bu şartlara bağlı olarak verilen bir sağlık hizmetinin kutsiyetinden bahsetmek mümkün müdür?

Meşhur bir Atasözünü hatırlatarak;

«GÖRÜNEN KÖY KLAUZ İSTEMEZ» diyor ve yetkilileri göreve çağırıyoruz.

6. BÖLGE SAMSUN ECZACI ODASI

YÖNETİM KURULU

DUYURU

ODAMIZIN OLAĞAN MALİ KONGRESİ 9 - 10 EYLÜL 1988
TARİHLERİ ARASINDA YAPILACAKTIR.

TÜM MESLEKTAŞLARIMIZA DUYURULUR.

6. BÖLGE ECZACI ODASI

YÖNETİM KURULU

2000 YILINDA ECZACILIK

Yazan : Ecz. Ahmet KARACA

**Türk Eczacıları Birliği
Merkez Heyeti Üyesi**

Dünya Sağlık Örgütü (WHO)'nün 1978 Alma Ata Konferansında ortaya attığı «2000 yılında herkese sağlık» sloganı artık sağlık ile ilgili her kesimde tartışılmaya ve sonuçları hayata geçirilmek amacı ile çalışılmaya başlanmıştır. Bu nedenle de Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti de 2000 yılında ülkemizde eczacılık hizmetlerinin nasıl olması ve olacağı konusunda çalışmalar yapmakta ve bu konuda hazırladığı projeleri yürürlüğe koymaktadır.

Türk Eczacıları Birliği (TEB) 2000 yılında herkese sağlık sloganının hedefe ulaşabilmesi için herşeyden önce Türkiye'de ilacın ucuza maledilmesinin gerekliliği üzerinde önemle durmaktadır. Çünkü bugün için Türkiye'de kişi başına ilaç sarfiyatı 10 dolardır. Ülkemiz 500 milyon dolarlık ilaç tüketmektedir. 200 milyon dolarlık ithalatımıza karşın ihracat ancak bütün teşviklere nazaran çok düşük bir düzeydedir. Yeni bir ilaç araştırma ve geliştirme çalışmaları yurdumuzda yoktur, yerli kaynakların yeterince değerlendirilmesi de söz konusu değildir. Bu tesbitler doğrultusunda TEB bazı ilaçları daha ucuza maledebilmenin çalışmasını yapmaktadır. Bunun nasıl olacağına geçmeden önce 2000 yılında Türkiye'de eczaneler ve eczacılık hizmetlerinin dağılımı nasıl olacaktır, bunun belirlenmesi gerekmektedir. Türkiye'de halen 10 binin biraz üzerinde eczane vardır. Yılda 500 eczane açılmaktadır, ve de 50 eczane devir olmaktadır. Bu hesaba göre bakıldığında 2000 yılında nüfusumuzun 73 milyon olacağı düşünülürse eczane sayısı da 17.000'e ulaşacaktır. Şimdi 5.000 kişiye bir eczane düşerken o zaman 4.000 kişiye bir eczane düşecek demektir. Bu serbest eczaneler için ortaya çıkacak rakam. Ülkemizde eczane hizmetleri sadece serbest eczanelerde yürütülmüyor, aynı zamanda hastanelerin de eczaneleri var. Hastane eczanelerindeki

dolu eczacı kadroların sayısını bilmek pek mümkün olmamaktadır, onun için serbest eczaneler gibi kesin rakam verilemiyor. Bugün için hastanelerde çalışan eczacıların ücretleri düşük tutulduğu ve de tazminatları yok denecek kadar az olduğu için büyük açıklar söz konusudur. Örneğin ilanlardan biliyoruz 524 boş eczacı kadrosu ilan edilmiş ve 88 başvuru olmuştur. Demekki, resmi kurumlara ait eczacılık hizmetleri bugünkü haliyle çok az bir kadro ile yürütülmekte ve başka bir deyişle bu hizmet hemen hemen görülememektedir. Ancak, 2000 yılı için TEB'nin defalarca söylediği gibi ümit etmekteyiz ki, hastane eczacılığı kavramı Türkiye'de iyi anlaşılır ve bunun gerekleri yerine getirilir, hastanelerde eczacılık hizmetleri de istenilen düzeye gelir. 2000 yılında hastane eczanelerinde yeni bir takım kavramların önem kazanacağını görmekteyiz. Ne olacaktır? Bir kere ilaç ile tedavide maliyetin önemi artacaktır. O halde hastanelerde hastane eczacılarının önemli görevlerinden biri ilaçların maliyetlerini, yani bir hastalık tedavisinde ilacın maliyetinin hesap edilmesi de olacaktır. Bugün böyle bir uğraş yoktur. Hastane eczanelerinde buna paralel üretim artacaktır, yaygınlaşacaktır, çünkü bazı ilaçların hastanelerde üretilmesi, satın alınmasına nazaran daha uygun duruma gelebilecektir. İlaçların etkileri, yan etkileri, beklenmeyen etkileri, takip edilecektir. Klinik eczacılık kavramda o zamana kadar Türkiye'ye gelmiş olacaktır.

Tüm bunların yanısıra serbest eczanelerde görüntü değişecektir. Serbest eczanelerde birden fazla eczacının yasalara karşı aynı sorumluluk içinde çalışması yerleşecektir. Eczanelerde üretim yaygınlaşacaktır, ambalajlama yapılacaktır, hasta kartları sistemi yerleşecektir, koruyucu hizmet ile ilgili eczacının görevleri belirlenecektir, reçetesiz ilaçların sorumluluğu artacaktır. Bugünkü eczaneler ilaçların, müstahzarların, saklanmasına ve onunla işlem yapılmasına uygun bir görünüm göstermemektedirler. Eczacı ancak güçlükler içinde bu ortamda çalışabilmektedir, onun için bunların değiştirilmesi gerekmektedir.

Önümüzdeki 10 yıl içinde eczanelerde üretim yaygınlaşacaktır ve bu zorunlu hale gelecektir. Çünkü önümüzdeki 10 yıl içinde Türkiye'de yapılmayan ilaçların sayısı artacaktır. Bu ilaçların yerini alacak olan eczanelerde yapılacak ilaçlardır.

İlacın pahalılığı nedeni ile ambalajın tamamını kullanamama zorunluluğu ortaya çıkacak ve bundan dolayı da ilacın ambalajlanması zorunluluğu da bunu takiben gelecektir. Hastaya göre doz sap-tanabilmesi için de mutlaka eczanede üretim faaliyetlerinin gelişti-

rilmesi gerekecektir. Eczanelerde önümüzdeki yıllar için üretim faaliyetlerinin yerleşmesi ve eczanelerde bu üretim faaliyetlerinin ilaçta görülen eksiklikleri telafi edecek şekilde düzenlenmesi büyük bir zorunluk haline gelecektir. Eczanelerde reçetesiz ilaçların sorumluluğu artacaktır. Çünkü reçeteli ilaçlar hekimin ve eczacının, reçetesiz ilaçlarda eczacının kontrolü içerisinde bulunmaktadır. OTC uygulamasının yaygınlaşması halinde eczacının bu reçetesiz ilaçlarla ilgili olan sorumluluğu bugünküne nazaran daha da artmak durumundadır.

Sonuç olarak 2000 yılında evrensel eczacı terimi tam olarak yerleşecektir ve Türkiye'de evrensel eczacının eczacılık kavramı oluşacaktır. Evrensel eczacının anahtar kelimeleri ilaçla beraber kullanılan üretim, kontrol, dağıtım, iletim, sunuluş ve yine ilaçla ilgili olarak öneri, açıklama, öngörü, çare, meditasyon, tedavi araçları ve bütün bunlar evrensel eczacının anahtar kelimelerini oluşturmaktadır. Eczacı bu kelimelerle çağrışım yapacak biçimde eczanesinde ve hastane eczanesinde faaliyet göstereceği için evrensel eczacılık kavramı da Türkiye'de yerleşecektir. İlaç ile ilgili konulara eczane ya da ilaç fabrikası ya da başka açılardan değil, aslında sağlık hizmeti açısından bakmak zorunludur. Çünkü, gerek ilaç üreticileri gerek onları dağıtanlar ve sunanlar, aslında birer araçtır, amaç değildir. Bu bakımdan hizmetlerin 2000 yılında istediğimiz biçimde yürütülebilmesi için tüm kesimlerin destekleyici ve yardımcı olması gerekmektedir.

skd
hist

Türk Eczacıları Birliği Mevzuat Komisyonu Çalışmaları

Bilindiği gibi Türk Eczacıları Birliği Mevzuat Komisyonu Odamız ağırlıklı ve toplantılarını Samsun'da sürdürmek üzere seçilmiş ve çalışmalarına 16.4.1988 tarihinde Ankara'da ilk toplantısını ve görev taksimini yaparak başlamıştı.

28.5.1988 tarihinde 2. ci toplantısını Samsun'da yapan komisyonumuz Türk Eczacıları Birliğinin kendisine sunduğu gündemi incelemeye başlamış ve meslektaşlarımızı da yakından ilgilendiren 3958 sayılı «Fenni-Gözlükçülük» konusuna öncelik vermiştir. Mevcut yasa ile daha önce Kayseri Gözlükçüler Derneğinin hazırladığı taslak ve yeniden hazırlanmış 6197 sayılı yasa taslağı da göz önüne alınarak günün şartlarına uygun bir «Fenni Gözlükçülük» yasa taslağı hazırlamaya başlamıştır.

16.7.1988 tarihinde yine Samsun'da toplanan komisyonumuz «Fenni Gözlükçülük» yasa taslağına son şeklini vermiş ve gündemindeki «Deontoloji Tüzüğü» görüşmeye başlamıştır.

Bu arada yapılan ilk toplantıda, 6643 sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanununda 1983 de yapılan değişiklikle getirilen ve Genel Kurul delegeleri dışındaki eczacıların Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyetini seçilmesini engelleyen ve uygulamada büyük haksızlıklara yol açan 35. maddesinin yeniden düzenlenmesi için formül aranması çalışmaları başlatılmıştır. Ancak yasal olarak gözüken tek yolun parti gruplarından birisinin ve hükümetin bu maddenin iptali için Anayasa Mahkemesine dava açması ile mümkün olabileceğidir. Bu konu da diğer meslek grupları ile de görüşmeler yapılacak ve bu maddenin sakıncalı halinin ortadan kaldırılması için çalışmalar sürdürülecektir.

3. Toplantısını Ekim ayı içerisinde yapacak olan komisyonumuz «Deontoloji Tüzüğü» çalışmalarını tamamlayarak yönetmeliklerle ilgili önerileri gündeme alacaktır.

T.E.B. MEVZUAT KOMİSYONU